

ЗАВДАННЯ СКЛАДНІ, ПРОТЕ ВИРІШУВАНІ

(за матеріалами Вченої ради академії)

Соціально-економічні зміни в країні обумовлюють необхідність інновацій у вищій школі, формують ситуацію серйозної конкуренції між навчальними закладами за право функціонувати і розвиватись у майбутньому. Зберігається тенденція концентрації студентства у столичних закладах вищої освіти та у великих містах України, що ставить у складні умови невеликі регіональні освітні інституції.

Ситуація у цьому навчальному році буде досить складною, але ми виходимо з тих позитивних напрацювань, які мали

місце в минулому році. Академія розвивалася, відкривалися нові спеціальності, здійснювались процедури акредитації та ліцензування, захищалися кандидатські та докторські дисертації, проводилися конференції та наукові форуми, здійснювались ремонтні роботи; академія активно пропагувала себе в засобах масової інформації та соціальних мережах. Магістральне завдання залишалось незмінним — якість підготовки фахівців. За загальним визнанням, якість учительських кадрів — випускників педагогічних закладів України — з року в рік падає. На це є немало причин. І чи не найголовніша з них — це рівень знань та умінь абітурієнта, який приходить на педагогічні спеціальності.

Разом з тим ми не втрачаємо оптимізму і пам'ятаємо, що іншого шляху, крім забезпечення якості підготовки фахівців, у нас просто немає. Наше сьогоднішнє, помножене на вікові освітні традиції закладів, які функціонували в Кременці впродовж двох століть, відкриває можливості для вирішення найактуальніших проблем.

Оновлений статистичний портрет навчального закладу виглядає таким чином: підготовка бакалаврів здійснюється із 17 спеціальностей, магістрів — із 8, докторів філософії — за 1 спеціальністю. Контингент студентів академії та коледжу становить 1948 осіб (в академії — 1499 студентів, у коледжі — 449);

функціонують три факультети (факультет соціально-педагогічної освіти та мистецтв, гуманітарно-технологічний факультет і факультет фізичного виховання та біології; цього року випущено 822 фахівці за бакалаврським рівнем вищої освіти — 427, за магістерським рівнем — 250; за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» — 145 осіб; контингент студентів, які навчатимуться за регіональним замовленням, становить 1070 осіб, за контрактом — 878 осіб.

Основні підсумки вступної кампанії 2019 року: до навчального закладу за-

раховано 560 студентів (294 особи — за регіональним замовленням і 266 — за кошти фізичних осіб).

Обсяг регіонального замовлення на підготовку фахівців, доведений Управлінням освіти і науки Тернопільської ОДА, становив 338 осіб (молодший спеціаліст — 57 осіб; бакалавр — 221 особа; магістр — 60 осіб). За ОКР «молодший спеціаліст» та ступенем вищої освіти «магістр» регіональне замовлення виконано.

У процесі структурування регіонального замовлення за бакалаврським рівнем зроблено акцент на прийом після коледжу за скороченим терміном навчання. Для таких вступників виділено 70 місць регіонального замовлення. Складнішою виявилася ситуація з прийомом за ступенем бакалавра на базі загальної середньої освіти.

У повному обсязі виконано замовлення із Дошкільної освіти, Фізичної культури, Музичного й Образотворчого мистецтв, Історії, Деревообробки. Треба поліпшити роботу по набору студентів за регіональним замовленням з Англійської, Німецької та Української мов, Екології, Інформатики і з Трудового навчання та технологій, а також активізувати пошук абітурієнтів із високим рівнем знань, які б, подаючи документи на вступ, зазначали для нашого навчального закладу перші пріоритети.

Нашим резервом залишаються коледжі, на базі яких здійснюємо набір за скороченим та нормативним термінами навчання. У цьому році зараховано 133 студенти за скороченим та 42 студенти за нормативним термінами на II та III курси.

Зменшення кількості абітурієнтів має декілька причин. Однією з них є недостатня профорієнтаційна робота в окремих, ближніх до нас регіонах. Нами не охоплено кілька районів Хмельницької області, звідки могли б мати потенційних вступників. У ці райони не здійснено жодного профорієнтаційного виїзду. Під час відвідування окремих педагогічних коледжів виявлялося, що в них вже побували агітаційні бригади з різних педагогічних університетів до нас. Нам вдалося завітати кілька випускників з Володимир-Волинського педагогічного коледжу, але їх могло б бути значно більше.

Ми не маємо права на такі організаційні упущення, бо однією з позицій Ліцензійних умов є виконання ліцензованого обсягу не менш як 50 % за кожною спеціальністю.

З реальних оцінок сучасних освітніх тенденцій у вищій школі впливає, що вимо-

гою часу для збереження самостійності й автономності ЗВО є збалансованість кадрової політики. Насамперед йдеться про зміцнення штату науково-педагогічних працівників власними докторами наук та професорами, зміцнення корпусу доцентів, розширення штату кандидатів наук із числа викладачів академії. Освітній процес в академії здійснюють 129 викладачів: з них 16 — доктори наук, професори, 84 — кандидати наук, серед яких — 39 доцентів.

Відсоток науково-педагогічних працівників з науковими ступенями і вченими званнями складає на кафедрах української філології та суспільних дисциплін і теорії та методики дошкільної та початкової освіти — по 100%, біології, екології та методики їх викладання — 92%, теорії і методики трудового навчання та технологій — 86 %, іноземних мов та методики їх викладання — 84 %, педагогіки та психології — 83 %, теоретико-методичних

основ фізичного виховання — 75 %, спортивних ігор та туризму — 44 %, мистецьких дисциплін та методики їх викладання — 38 %.

Упродовж 2018-2019 року відбулося якісне зростання кадрового забезпечення підготовки фахівців в академії. Успішно захищено три докторські дисертації: Савелюк Н.М. (загальна психологія, історія психології); Чик Д.Ч. (порівняльне літературознавство); Данилюк Л.О. (соціальна педагогіка). Кандидатські дисертації захистили Тимош Ю.В., Ярошук М.В., Мельник Ю.В. (загальна психологія, історія психології); Швець О.В., Соляр Л.В., Ільчук Л.П., Доманюк О.М. (теорія і методика професійної освіти), Микуняк О.В. (германські мови); Поляк І.П. (українська мова); Ратинська І.В. (теорія і методика виховання); Кікіна Н.М. (загальна педагогіка та історія педагогіки).

Маємо позитивні перспективи якісного кадрового зростання: на 2019/2020 навчальний рік прогнозовано захист докторської дисертації Онищук І.А. та кандидатських дисертацій (Гуральна С.С., Тарківська-Нагиналюк О.Д., Томашівська М.М., Якимович В.А.). Всту-

пив у докторантуру доцент кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання Слюсарчук В.В.

Підготовка науково-педагогічних працівників здійснюється в аспірантурі академії зі спеціальності Освітні, педагогічні науки. Сьогодні в нас навчаються 15 аспірантів (10 осіб на денній формі навчання та 5 осіб — на заочній). Три аспіранти достроково виконали дисертаційні дослідження та два з них (Швець О.В., Доманюк О.М.) захистили кандидатські дисертації, а викладач Томашівська М.В. подала роботу у спеціалізовану вчену раду.

Підготовка молодих науковців за третім науковим рівнем вищої освіти ставить перед навчальним закладом ряд нових організаційних, інформаційних, профорієнтаційних завдань, які потрібно вирішувати.

Відповідно до підвищених вимог МОН України до порядку присвоєння вчених звань професора і доцента нашим викладачам потрібно активізувати наукову роботу впродовж року, щоб своєчасно виконати умови і подати атестаційні справи у Міністерство.

Щодо підвищення кваліфікації та стажування викладачів навчального закладу. На даному векторі кадрового зростання у нас діє усталена традиція: відповідно до нормативних документів та плану роботи один раз у п'ять років кожен науково-педагогічний працівник проходить підвищення кваліфікації.

Згідно із планом роботи упродовж минулого навчального року чотирнадцять науково-педагогічних працівників академії підвищили кваліфікацію у закладах вищої освіти України: Антонюк А.Т., Воляннюк І.О., Гарматюк Р.Т., Довгаль В.І., Довгань О.М., Кедрич Г.В., Козачок В.С., Ломакович А.М., Папуша В.Г., Приймач Н.В., Райчук В.М., Соловей О.Г., Фурман О.А., Швидків М.Л.

Традицією стають закордонні наукові стажування викладачів. Підвищення кваліфікації за кордоном упродовж року здійснили 19 науково-педагогічних працівників: доцент кафедри Бешок Т.В. та ст. викладач Легін В.Б. (Вища соціально-економічна школа в Швейцарії); доценти кафедр Омелюк О.В., Фіголь Н.А., Олексюк М.П., Панфілова О.М., Семенін С.Т., Терпелюк В.В., Янусь Н.В. та викладачі —

Дубровський Р.О., Галаган І.М., Кучер В.В., Мороз О.В., Тригуба О.В. (Люблінська вища школа в Риках); професор кафедри Курач М.С., доцент кафедри Цісарук В.Ю. (Люблінська політехніка); професор кафедри Скальська Б. (Варшавський університет, Ягеллонський університет у Кракові); професор Бенера В.Є. (Технічний університет м. Варна, Болгарія); старший викладач Головатюк Л.М. (Куявський університет у Влоцлавеку, Польща).

Маємо бути серйозно готовими до зовнішнього та внутрішнього моніторингу якості надання освітніх послуг. До речі, відбулися зміни напрямів діяльності деяких контролюючих органів. На базі колишньої Державної інспекції навчальних закладів України створено Державну службу якості освіти, яка покликана допомагати закладам освіти у підвищенні якості надання освітніх послуг. Створено відповідні територіальні органи, у тому числі і в Тернопільській області. До зони відповідальності цієї служби входять заклади дошкільної, позашкільної, загальної середньої та професійно-технічної освіти. Ця установа матиме відношення до нашого коледжу в розрізі загальноосвітньої підготовки і

буде здійснювати інституційний аудит один раз на 10 років.

Питаннями вищої освіти буде займатися Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, яким розроблено Положення «Про акредитацію освітніх програм» з підготовки здобувачів вищої освіти.

Метою акредитації визначено встановлення відповідності якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за встановленими критеріями; допомога закладам у визначенні сильних і слабких сторін освітньої програми та освітньої діяльності; посилення довіри до вищої освіти; сприяння інтеграції вищої освіти до європейського простору.

У цьому році під процедуру акредитації підпадають 10 освітньо-професійних програм за бакалаврським рівнем вищої освіти (Дошкільна освіта, Соціальна робота, Образотворче мистецтво, Музичне мистецтво, Трудове навчання та технології, Мова і література (англійська), Мова і література (німецька), Українська мова і література, Біологія, Фізична культура та спеціальність Біологія та здоров'я людини за магістерським рівнем вищої освіти. У попередні роки ми встигли акредитувати сім магістерських програм.

Оцінювання освітніх програм буде мати чотири рівні відповідності (F, B, A, E). Матеріали подаватимуться в електронній формі через освітній портал національного агентства.

Цей вид роботи буде чи не найскладнішим упродовж наступного навчального року, вимагає детального вивчення нормативних документів і дуже оперативної підготовки акредитаційних справ. Процедура акредитації передбачає чітку систему внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. В навчальному закладі є відповідне положення, але його треба різнобічно реалізовувати. У цьому році на рівні кафедр, факультетів, ректорату та навчально-методичного відділу будуть проведені контрольні зрізи, опитування студентів, аналіз кар'єрного зростання випускників, вивчення думки роботодавців тощо.

(Продовження на стор. 4)